

ZGODNJA DANICA. KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi polji, in velja po pošti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četert leta 1 gl. 20 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za pol leta 1 gl. 80 kr., za 1/4 leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej

Tečaj XLII.

V Ljubljani, 11. vinotoka 1889.

List 41.

Odpad k pravoslavju, to je, k razkolništvu.

„Sv. Mihael nadangelj, brani nas v boju proti satanu in hudobnim duhovom, ki hodijo po svetu v pogubo duš.“
(Cerkv. molitev.)

Razkolništvo je terdovratno ločenje od občestva svetnikov, ločenje od edinosti sv. Cerkve, ločenje od namestnika Kristusovega, rimskega papeža. Razkolništvo, ločenje od sv. Cerkve, je to, kar je ločenje veje od drevesa. Veja, ločena od debla, se usuši in ne more več sadu roditi; tako tudi posamezen človek, ali pa cela srenja, ako se loči od občestva svetnikov, ne more več sadu roditi za večno zveličanje. Občestvo svetnikov so verni na zemlji, svetniki v nebesih, pa duše v vicah. Občina tedaj ali srenja, ki se loči od Cerkve Jezusove in njenega namestnika, papeža, se loči in odterga od zveze svetnikov v nebesih, — zato tudi taka razkolnija ne obrodi nič več svetnikov, če tudi ima svoje cerkve, svoje duhovne pastirje in škofo; loči se od duš v vicah in ne more za-nje več zaslužno delati; ločena od namestnika Kristusovega in od sv. Cerkve, je ločena od velikega zaklada vernikov, od zaklada sv. Cerkve, in toraj ne more več iz tega zaklada zajemati nezmerno velikih duhovnih milost za žive in mertve, za večno življenje.

Ako razkolništvo zraven odpada od namestnika Kristusovega in sv. Cerkve taji tudi kake verske nauke in resnice, kakor je pri tako imenovanih grekih ali starovercih, ki se sami sebe imenujejo „pravoslavne“, potem je zraven odpada tudi krivoverstvo, tedaj „shizma“ in „herezija“ skupaj.

V cerkveni zgodovini je zlasti znano veliko razkolništvo greške ali tako zvane pravoslavne

cerkve od 9. stoletja, med katerim je zlasti ruska cerkev v velikem številu. Od tistega časa pa se je veliko razkolnikov zopet zedinilo z Jezusovo Cerkvijo, ki imajo sicer svoje lastne zunanje obrede, pa so s papežem popolnoma zedinjeni, in taki se imenujejo „zedinjenci“ ali „uniti“, kakor so n. pr. Maroniti na Libanu, v Siriji, na Cipru in mnogi drugi. Tudi na Ruskem je bilo veliko zedinjencev, unitov, ktere pa razkolni Rusi strašno preganjajo, terpinčijo in z vso silo in trinoštvom tirajo nazaj v razkolstvo, kar je „Danica“ že večkrat naznanjala in bomo še v tem spisu zopet videli.

K takim razkolnikom, ki niso zedinjeni s katoliško Cerkvijo, hočejo nekteri spraviti tudi katoliško občino v Podragi na Ipavskem. Kolika nesreča bi bila to za ubogo ljudstvo, lahko vsak sam spozná in sprevidi, kdor je v veri podučen in ima zdravo pamet. Kdor se v taki odpad dá zamotati, se odloči od katoličanov: loči se od svoje sorodvine, od sosedov, prijateljev, znancev, ki postanejo med seboj tuji, ne morejo več biti med seboj n. pr. za kerstne in birmske botre, ne smejo se med seboj ženiti in močiti, ako nočejo zoper svojo Cerkev grešiti itd. itd., sploh: ločeni, razdjani, v razkolništvu so, ne pa v pravoslavju. Katoličani se jih ogibajo in ne marajo z njimi imeti kaj opraviti.

Postavimo žalostni slučaj, da kaka občina odpade in se pogrezne v razkolništvo, ali kakor po napaki imenujejo, v „pravoslavje“, zgubi ta občina vse pravice pri katoliški Cerkvi, — mora si zidati z velikimi stroški svojo lastno cerkev, ako jo hoče imeti, in napraviti si vse, kar gre k temu. Potem pride razkolski duhoven, pop, s svojo ženo in otroci, kar ni mala reč za odpadno

srenjo. Komur so znane okoliščine tako imenovanih starovercev, „gerkov“ na Hervaškem in dalje na Jugu, on dobro vé, v koliki revi so premnogi popi sami in njih družine, ter morajo velikrat sami nepristojna opravila zverševati; znano je pa tudi, kako malo se pogosto njih lastni vérci, vlahi, za nje menijo. Recimo tudi, da bi kaka ruska družba odpadnikom pošiljala denara v pomoč, pa to gotovo ne bo stanovitno, kakor drugod ni. To in še veliko hujšega dosti očitno kaže, v kakošne klešče bi prišla Podražka občina že v časnih zadevah, ako bi se dala preslepiti k odpadu od sv. Cerkve. Pa narhujše je to, kar odpadnike čaka v večnosti. Vsak naj samo to pomisli, kaj so preterpeli katoličani v prvih in nadaljnjih časih, da so zvesti ostali svoji sv. Cerkvi. Stokrat bolje bi bilo, dom in hišo zapustiti in z otroci od hiše do hiše kruha prositi, kakor svojo sveto Cerkev zapustiti in vreči se v odpad.

V „Danici“ št. 39, str. 307—8 smo pisali „o strašnih šibah“, ki zadevajo odpadnike od katoliške Cerkve. „Slovenec“ od prešnje srede pa ima čverst spisek zoper počenjanje v Podragi na Ipavskem in omenja, da „Slov. Narod“ pridno bobna, kako da mlado in staro v Podragi bode prestopilo v „pravoslavje“, to je, odpadlo od svoje matere, sv. Cerkve, in prestopilo k gerškim razkolnikom.

K temu bodi še pristavljeno, kar solnograška „Kirchenzeitg.“ 10. sept. 1889 piše o tem, kako ruski razkolniki uboge katoliške „unite“ tirajo v razkolništvo. Spis pravi:

O spreobračanju ubozih „unitov“ na Ruskem prihajajo spet najstrašnejša poročila. Vradno se vedno pravi, ta ali ona srenja se je „spreobrnila“ (namreč, k razkolništvu odpadla). Tudi sedaj se naznanja, da so vsi katoličani gubernije Kursk, v proslavo rešenja cara in carinje, o nesreči na železnici v Borki, sprejeli pravoslavno verno (k razkolstvu prestopili). V resnici so dogodki pri tej spreobrnitvi ti-le: „Wiener Allgemeine Zeitung,“ — gotovo nepristranska priča — je dobila namreč iz St. Petersburga sledeči dopis:

„Kaj se je godilo pred tem čudovitim „spreobrnjenjem“, o tem molči rusko časništvo; in vendar so ti dogodki tako žalostni in grozni, kakor komaj le pri prvih kristijanih. Že več desetletji terpeče vedno preganjanje unitov na Ruskem doseglo je zadnji čas svoj verhunec. V zedinjenih cerkvah nastavili so razkolne duhovne. Kmetje, ki se nočejo podvreči razkolnim obredom, obhajajo na skrivnem službo Božjo, pokoplujejo merlice ob cestah, kerščujejo sami otroke in živé v divjem zakonu. Cele vasi pregnali so Rusi v Sibirijo,

ob kratkem, pričelo se je občno preganjanje, kakoršno se hujši še misliti ne more. Zdaj pa zdaj se vradno naznani, ta ali ona vas je „sprejela pravoslavno vero“, to se pravi, vlada jo je „osrečila“ z razkolnim duhovnom. Ob enem nastavijo v vsaki koči pet kozakov, in te je treba toliko časa rediti, dokler se lastnik ne odpové katoličanstvu! Kozaki gospodarijo ondi huje kot divjaki; kmetom prodajo živino, skrunijo . . . , in če vse nič ne pomaga, ženejo kmete z ženami in otroci v okrožno mesto, kjer morajo dolgo časa po ječah zdihovati. Potem še-le jih vlačijo v Sibirijo, da naredé prostor naselnikom iz globoke Rusije. Tako in ne drugači razumeti nam je to mnogoštevilno spreobračanje, v proslavo rešenja cara in carice, v kurski guberniji.“

Še nekoliko vzorcev in pomislekov o novi cerkvi „Marije Pomagaj“ na Brezju.

(Konec.)

Potem bode k Mariji-Pomagaj v resnici prava Božja pot, čudovito milostno svetišče, in obilni velekoristni sad ne bode izostal. Grešniki bodo se spreobračali k Bogu, mlačni se ogrevali in vnemali za dobro, terpeči in stiskani verni bodo čudežno pomoči dobivali; satan, svet in meso bodo premagovani, cerkev katoliška bode še bolje podpirana in Slovenija bode z milostmi po Mariji Devici porošena, duše se bodo iz vic reševale i. t. d. Milostna stara kapelica, naj se pobrine, da bode prav častito in dostojno olepšana; ker bo v veliki kapeli stala, bode moč spredaj, nad njo, v sredinjo in na strani lepe in pomenljive kipe svetih namestiti, naprimer: Svete nadangelje Gabrijela, Mihaela, Rafaela; ali pa sv. Joahima, sv. Jožefa, sv. Ane. — Sv. Anton Padovanski, vel. čudodelnik, naj bi se tudi ne pogrešal v novi cerkvi. Osobito je vrediti milostno in čudežno sliko bl. Device Marije Pomagaj v dostojno shrambo, s steklom spredaj in z umetnimi olepšavami. Naj bi se skerbalo, da vse, kar se bo v cerkev napravilo, bodisi oltarji, slike in kipovi, naj bo umetno, častito, sveto-pomenljivo in dostojno delo. Vlitih, vtisnjenih oltarjev in kipov iz kamenene zmlate tvarine ne, ker to se težko popravlja in prenavlja. Pri napravah v cerkvi, osobito kipov, se mora na splošno véno ljudstvo ozir jemati; to ljudstvo, priprosto verno, pa ima raji ss. kipove s pravo živo-človeško barvo. — čisto beli se ne dopadajo in nimajo tolike priserčnosti in svete ginljive živosti. Toraj lepi so marmorni oltarji, kipovi pa naj lepši in dostojniši „polihromirani.“ Ako bi bilo kaj slik, bile bi naj dostojniše iz življenja Gospodovega in Njegove deviške Matere na zemlji. Oboki pa naj lepši sinji, ali nebesne barve, z zlatimi zvezdami, vmes pa v podobi „medalijonov“ pomenljive svete slike. Na pročelju cerkve nad glavnim vhodom gori pa „vrata nebeške,“ kip Božje Matere. Spodbudljiv in lep sv. križev pot; onda bode v istini velečastita hiša Božja in Božje in naše ljube Matere Device Marije pomočnice na Brezju. In bolj se je pečati za to, da se zadobljene milosti in čudežne pomoči

k večji slavi Božji in v češčenje Device Marije opisujejo, naznanujejo in ohranijo. Čitamo iz družih svetih in milostnih krajev o čudežnih pomočih in milostih tam zadobljenih; tukaj pa toliko vernih in toliko in še čudežnih pomoči in milosti zadobi, pa se redkokedaj ojavijo v katoliških časopisih. Prav priporočila vredno je, da se oni sicer ubogi, ali jako pomenljivi spominiki ohranijo, v kakem predelu nove cerkve, kajti one reči veliko znamenjuje; nikdo jih ni brez vzroka tam pustil; vsak smé, kakor jaz, popolno prepričan biti, da te stvari so se zobesile tam po čudežno zadobljenih milostih na duši ali na telesu, ko bi vse bilo s podobami in drugimi spominiki naznanjeno, kolikor se je po Mariji-Pomagaj na Brezju zadobilo, pokrila bi se nova cerkev znotraj in zunaj s takimi rečmi, katere k zaupanju budijo verne romarje; in blažena devica Marija je rada obdajana s takimi spominiki.

Lepo prosim prečastito predstojništvo nove cerkve Marije-Pomagaj in vse, kateri kaj pri tem početju imajo, naj res dobrotno odpusté moji prederznosti; ni s tem spisom kako vsilovanje; le dobroželee opombice so, katerih v ozir vzeti ne bilo bi morebiti brez pomena in koristi. Več oči več vidi; več skušenj, več vednosti. Blagor jim, kateri skerbijo in se trudijo, da se spodobno postavi hiša nebeški Kraljici-Materi in Devici; blagor jim, ako se iz ljubezni do Božje in svoje presvete Matere potrudijo, da bode najbolje, najumnije in najdostojnije vse v tej cerkvi napravljeno in vravnano. Še bolj blagor pa onim, ki bodo pripomogli, da temu svetišču pravo življenje dajo s tem: da se ustanové iskreni svečeni, oskerbitelji neumerjočih duš pri tej cerkvi — ker od tod bi se zamoglo širiti pravo-kerščansko-pobožno-spokorno-čednostno življenje po vsi Sloveniji, in še čez njene meje. Le serčnost in vstrajno prizadevanje, Marija bo gotovo pomagala. „Rim in Italija imata naj lepše vzore cerkvenih stavb in oprav,“ je rekel neki gospod iz Tersta. Toraj brez zamere, kar je ravnoserčno, iz ljubezni in z najboljim namenom povedano, je le prošnja. Pomagaj o Marija!

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. Vprašanja pri izpraševanju za samostalne duhovnije 1., 2., 3. vinotoka 1889.

E theologia dogmatica: 1.) Quenam est origo mali, et an mali existentia componi potest cum gratia divina? 2.) Praemissa divisione gratiae probetur universalitas gratiae actualis (sufficientis)?

E theologia morali: 1.) Quid sunt virtutes morales generatim, quid virtutes cardinales atque quanam et cur ita dicuntur? 2.) Quanam circumstantiae sint in restitutione ob oculos habendae, exponatur.

E jure canonico: 1.) Quomodo procedendum est in recipiendis haereticis (infantibus, impuberibus, adultis) in sinum ecclesiae? 2.) Quemnam influxum exerit votum in matrimonium contrahendum contractumque?

Thema pro exegetico-homiletica expositione: Fiat lingua vernacula exegetico-homiletica expositio pericoparum Epistolae atque

Evangelii, quae leguntur Dominica 6. post Pentecosten, nimirum epistolae ad Romanos cap. 6. a versu 3. usque ad versum 11. inclusive, atque Evangelii s. Marci cap. 8. a versu 1. usque ad 9.

Iz duhovnega pastirstva: 1.) Kako je spovedniku ravnati z grešnikom iz navade. 2.) Kedaj zgubi oltar posvečenje? Kteri oltarji imajo posebne pravice? 3.) Kaj je in koliko pripomore k zboljšanju družbinskega življenja v sedanjem času tretji red sv. Frančiška. —

Iz kerščanskega nauka: Kaj se pravi: bližnjega ljubiti? Zakaj smo dolžni bližnjega ljubiti?

Iz Ljubljane. (Oziroma na Elizabetino otročjo bolnišnico.) Visokorodna gospá baroninja Emilija pl. Winkler z drugimi gospémi zaveticami imenovane naprave naznanuje spoštovanemu občinstvu, da je novo vseskozi primérno poslopje za otročjo bolnišnico doveršeno, in sicer s pomočjo blagih darov, pred vsimi velikodušnih darov presvitlega cesarja, previšnje varhinje cesarice Elizabete in mnogih dobrotnih rok. Prešnje poslopje bilo je pretesno, sedanje pa vstreza vsem potrebam.

Vendar je pa marsičesa še potreba za notranjo opravo, perilo, obleko itd.; zato se visoke gospé obračajo do prebivalstva, zlasti glavnega mesta, za pomoč v prid te naprave, ki sprejéma ubožne otroke brez kacega razločka in pošiljajo v ta namen tudi podpisovalno pôlo do prebivalstva.

Z Žalostne gore pri Mokronogu 29. sept. 1889.

„Gospod, vi molite?“ tako ogovori popoten tergovec duhovna, ki je začel brevir moliti. „Blagor vam, da zamorete moliti. Glejte, jaz ne morem moliti.“ Ali ste pa tudi srečni, zadovoljni?“ poprašá ga duhovnik. „Odkritoserčno vam povém, prav zadovoljnega in srečnega se nisem že čutil od svojih detinskih lét ne, akoravno imam obilo svetnega premoženja in bogastva,“ odgovori mu kupec. Ta razgovor mi je prišel na misel, ko sem po deseti sv. maši v cerkvi opravljal molitve. Sv. maša se je že davnej končala. Cerkev je pa vedno še napolnjena ljudi. Okoli velikega oltarja Matere Božje sedem žalosti in obhajilne mize pomika se klečé dolga versta pobožnih romarjev in domačih faranov. Goreče pošiljajo zdihljeje in molitve pred Marijin prestol.

Sivolasega starčka, staro mamico tu ugledaš. Skerbnega gospodarja, zamišljeno gospodinjo vidiš, ki se z Marto trudita, pa bi tudi z Marijo rada najboljši del dosegla. — Tu zagledaš mlado mater z detetom na naročji. Glej, kako pobožno nedolžni angelček po materinem zgledu ročici sklepa! Marija je v nevarni bolezni materi ohranila ljubljeno dete. Mariji na Žalostni gori ga je brezupna mati priporočila in obljubila. In glej! Marija je dete obvarovala.

Danes, „mlado nedeljo,“ je prihitela hvaležna mati, da obljubo spolni, da odpre in odkrije svoje hvaležno, ljubezni polno serce in se ji zahvali za ohranitev mladega ljubljénčka. —

In v dolgi, nepretergani verstí romarjev, glej — krepki, čversti mladenči! Neka notranja bolest se jim bere na obrazu. Kako pač to? Saj so vendar pred Marijinim oltarjem in k Mariji proseči dvigajo roke? Čuj predragi! Danes — mlado nedeljo — so prihiteli zadnjikrat k Mariji 7 žalosti, da se poslové od nje. „Dajte cesarju, kar je cesarjevega, Bogu, kar je Božjega!“ čuli so večkrat z lece. Glej, pervega

oktobra odhajajo, da jih oblečejo v vojaško suknjo. Pred odhodom svojim se morajo pa še od Marije na Žal. gori posloviti. Nji se morajo priporočiti, da jih spremlja po vseh potih, da jih varuje vseh prihodnjih nevarnosti. Naj bi le tudi v mestih pomnil Marije 7 žalosti in svoje lastne matere doma, in ne razsajali pijani po ulicah, kakor zveri, kar se večkrat godi!

Kako, predragi moj, bi toraj tudi ti ne opravljal prav goreče svojih molitev, ko vidiš toliko pobožnega, gorečega, rekel bi, svetega ljudstva okoli sebe. O, tu ni nikogar, da bi ne znal, da bi ne mogel moliti. Prav sem rekel, sveto ljudstvo je to. V zakramentu svete pokore očistili so se vseh madežev. Med sv. mašo združili so se z Jezusom v presv. Zakramentu. In sedaj? Nabirajo si dragocene bisere iz zakladnice sv. Cerkve, pridobivajo si sv. odpustke. In ravno danes, „mlado nedeljo“, zamorejo vsi udje bratovščine Matere Božje 7 žalosti zadobiti popolnoma odpustek. O tem so bili tudi vsi s prižnice podučeni in navduševani. Zatoraj hité pridobivati si nebeških zakladov.

Že leta 1730 je bila ta bratovščina na Žalostni gori ustanovljena. Preosnovana in z odpustki obdarovana je bila ta škapulirska bratovščina l. 1844. Vsak ud dobí škapulir s podobo M. B. 7 žalosti, da ga nosi na vratu. Vsaki dan moli 7 očenašev in češčenamarij v čast žalost. M. Božje. Dobi tablico s podobo žalostne M. Božje, ki je posneta po kipu v velikem oltarju. Po smerti vsakega uda se da navadno ta tablica nazaj in takrat se mu zvoní smertna ura.

Do začetka leta 1888 je štela ta bratovščina (2024) dva tisuč štiri in dvajset udov. Zadnje čase je ta bratovščina, žali, nekoliko dremala. K novemu življenju jo budí in poživlja, za Božjo čast in Marijino slavo vneti častiti gospod župnik Jan. Ev. Virant. V kratkem pristopilo je 240 novih udov. Med temi že ta mesec sto in devet udov. Skupaj šteje bratovščina Matere Božje na Žalostni gori sedaj 2268 udov. Bog daj še mnogo pobožnih častivcev Marijinih. —

Glejte, poldan je odzvonilo, a romarji se še ne ločijo od Marije. Proti večeru se še-le zadnji poslavljajo od nje.

In sedaj zagonijo zvonovi na Žalostni gori in se razlegajo po domači in bližnjih farah. Devet od delkov se namreč odzvoní za vse umerle ude te molitvene družbe. In takrat se pobožen romar odkrije, da pomoli nekaj očenašev, in pošlje svoje zdihljeje pred prestol nebeške Kraljice za umerle bratovske ude Marije 7 žalosti. Marsikom pa zarosi oko, ko se spomni: Znabiti sem se danes zadnjikrat poslovil od Marije na Žalostni gori. Znabiti danes leto, da, znabiti danes mesec bo že meni veljalo to milo zvenenje. In kakor bi se na novo ojačil, prekriža se in koraka dalje. Koraka s tolažilno zavestjo, ako ga Božja previdnost pokliče v večnost, da se loči pod Marijinim varstvom, pod varstvom Marije 7 žalosti.

Da, tu pri Mariji, pod njenim varstvom vlada sreča in prava zadovoljnost, ktere nam svet nikdar dati ne more.

Tu sem bi si želel one gospode, ki hočejo postati pravoslavni, in ubogo ljudstvo, ki ne vé, kaj dela. Želel bi pa tudi one, ki tako širokoustvo pošiljajo take telegrame med svet. Tu sem pridite ogret si ledena, kamnita serca. Iztergajte ljudstvu vero iz serca, s čim jo bote nadomestili? — Priporočimo

toraj tudi te zgubljene ovce Mariji sedem žalosti na Žalostni gori.

Iz Dalmacije jugoslavske Verni katoliki v mili Sloveniji, znam, da vas bode zanimalo zvedeti, kako verli katoliki Slaveni v Dalmaciji obhajajo mesec rožnovenške Kraljice Matere in Device Marije. Že sedaj začeli so delati priprave za slovesno olepšanje cerkvá, kapel in oltarjev rožnovenške Kraljice, kjer pa teh ni, tam izpostavijo lepo sliko, ali kip Device Matere Božje rožnovenške na oltar. Zidovi se oblačijo z lepimi preprogrami, umetni venci in šopki kinčajo prostore okolo oltarja, mnogo sveč in svetilk se prav okusno razpostavlja i. t. d. Sv. rožni venec se opravlja prav slovesno, pobožno in iskreno-ginljivo v jutro, v mnogih cerkvah pa na večer. Jedna stranka vernih s svečeniki skupno in vbrano moli naprej — druga stranka skupno in vbrano odgovarja pri jednem desetku, ali jedni skrivnosti; potem se zapoje kitica pesmi o dotični skrivnosti, ali se kratko premišljevanje iz knjižice čita in pomisli; drugi desetek pa oni predmolijo, kateri so prej odgovarjali in tako se versti, kakor duhovščina koralno opravlja, cerkvene molitve v redovnih ali stoljnih cerkvenih korih. Litanije lavretanske se vselej lepo cerkvenokoralno pojó in molitve po litanijah se pojó, potem je slovesen blagoslov z Najsvetejšim.

Vsaki dan se opravlja drugi del sv. rož. venca; to je: redoma se tako opravlja, da je v treh dneh celi rožni venec opravljen in tako se nadalje versti. Mnogo cerkvá sem obiskal v Dalmaciji, in skoro v vsaki sem našel kapelo, oltar sv. rožnega venca, ako pa teh ne, je pa lepa slika ali kip rožnovenške Kraljice izpostavljena na oltarju, ali na drugem pripravnem kraju v cerkvi. Skoro povsod je vpeljana in ustanovljena nadbratovščina dominikanska sv. rožnega venca od nadbratovščinskega sedeža v cerkvi Matere Božje „Maria Sopra Minerva“ ali pa od sedeža v cerkvi sv. Praksede v Rimu. Perva veleva udom, vsaki teden vse tri dele sv. rožnega venca opraviti, druga pa vsaki dan jeden del; toda vsaki dan drugega; to je: prvi dan veseli, drugi dan žalostni, in tretji dan častiti del i. t. d. Silno bogata odpustkov in zaslug je perva — še bolj bogata odpustkov je druga.

Naši preddedje so radi in pogosto vsaki dan opravljali sv. rožni venec. Vem, da jih je še mnogo, kateri ga pridno še sedaj opravljajo. Ali mnogo jih je pa tudi, in to v mnogih krajih Slovenije, ki ga opuščajo, redko, malomarno, slabo in mlačno opravljajo. Zato so pa tako žalostni časi in prizori v življenju; toliko zlá in nadlog. Kaj pa še bode, ako bo nadalje tako šlo, kakor se je začelo!

Moram pa omeniti, da mnogo našega ljudstva ne zna prav opravljati sv. rožnega venca: — jeden naglo ropoče molitve in imenovanje dotične skrivnosti naprej, da se skoro ne razumi, kaj izgovarja, drugi naglo odgovarjajo; ti še ne odgovorijo „daj nam danes naš vsakdanji kruh“ in „sveta Marija“ — že prvi skoro skončá, pa še ta ne dokončá, že drugi mermrajo — in to večina brez pomislika ss. skrivnosti.

Tako opravljana molitev, prevzvišena in toliko mogočna sv. rožnega venca, ne obrodi koristi in njenega čudovito milostnega sadú. V nekih krajih opravljajo pogosto sv. rožni venec, ali jemljejo le po pet Češčenamarij v odstavek, v jednih krajih pa iz

vsacega dela sv. rožnega venca nekaj; potem pa molijo brez konca in kraja druge priporočila k svetnikom Božjim in za druge reči. To je že dobro; toda taki rožnega venca ne opravijo, kakor je potreba za pridobitev odpustkov. Jeden del sv. rožnega venca je kmalo opravljen, prav, s premislekom in pobožno, — le njega dobro opravite, kadar ni časa za dolge priporočila, ki so dalje, kakor sv. rožni venec. Nauka in razlaganja, kako sv. rožni venec prav in dostojno opravljati, je našemu ljudstvu silno potrebno in to večkrat; osobito pa otrokom v šoli o času veronauka.

Vedite pa, da kateri podučuje in razlaga ljudstvu prav in po zahtevi sv. Cerkve sv. rožni venec opravljati, ne stori malo, temveč veliko-zaslужljivo delo; on opravlja veliki misijon, taki stori neopisljivo veliko v čast Božjo, v čiščenje bl. Device Matere Božje, v zveličanje neumerlih duš, v rešenje duš iz vic in v obilnih časnih in večnih ozirih.

Veliki so odpustki — obilni in pogosti za sv. rožni venec; mnogi so navezani na cerkev, kapelo, oltar sv. rožnega venca, ali vsaj, da je podoba rožnovenske Kraljice v cerkvi očitno v počeščenje izpostavljena. Ali koliko je še cerkvá v Sloveniji, katere slike ali kipa rožnovenske Device Marije nimajo? Glejte, v predvečer in na rožnovensko nedeljo so popolni odpustki, tolikokrat, kolikokrat se cerkev, v kateri je kapela, oltar ali vsaj podoba rožnovenske Kraljice izpostavljena, obišče in se dotični pogoji opravijo, to vam lepo dopriča mala bratovska rožnovenska knjižica, od sedeža nadbratovščine v župni cerkvi v št. Mihelu pri Novem mestu. Toraj prav in dobro, zaslužljivo bilo bi, v vsaki župnijski cerkvi izpostaviti sliko ali kip rožnovenske Kraljice. Osobito potrebno je nadbratovščino sv. rožnega venca po izgledu št. Mihelske in Zagorske ob Savi — če ne v vsaki župniji, vsaj v vsaki večji župniji vpeljati in vstanoviti. Le z predsodki in mlačnostjo na stran, in iskreno na delo tudi v tej velezaslužni in obilokoristni sveti stroki. Potem pa po naročilu sv. Očeta Leona XIII znanprej še bolj iskreno in bolj slovesno opravljati rožnovensko pobožnost v mescu oktobru; vnanja lepota in slovesnost v cerkvi in o tacih priložnostih veliko pripomore k gorečnosti, k večjemu spoštovanju in cenjenosti sv. rožnega venca. To pa se je večinoma povsod do sedaj — v rožnovenskem mescu preveč priprosto in jednostavno opravljal; toraj naj verna Slovenija ne zaostaja v tem za slavensko Dalmacijo. V Rimu, v Italiji in drugod se to osobito častito, slovesno in iskreno opravlja. Kar bomo sedaj tu na zemlji sejali, to bomo v večnosti želi. Dragi Slovenci le obilno, pogosto, povsod in prav sejmo z iskreno molitvijo presv. rožnega venca, in obilni sad se bode pokazal že tukaj — še večji in obilnejši pa v življenju večnosti. Karkoli vas stiska in teži, karkoli bi slabega in hudega radi odpravili, karkoli bi radi dobrega dobili: le verno, prav in iskreno, neopustljivo opravljajte zmagoslavno molitev sv. rožnega venca, in pomagano vam bode. O Kraljica presv. rožnega venca, prosí za nas in pomagaj nam!

Iz Amerike. Prečast. misijonar P. Šim. Lampe (eden naših, „od dijaške mize“) piše svoji materi v Ljubljano 12. sept. med drugim:

Vedno sem pričakoval kacega pisma od g. Š. in družih nekdanjih sošolcev. Pa dozdam mi ni še

nobeden pisal, ali so se pisma pogubile, kaj-li? Prosim, naj mi eden „prijohé“ pošlje.

Jaz nisem več pri Rudečem jezeru (Red-Lake), ampak v White Earth (v Beli zemji), pri č. g. Alojziju Hermanutz-u O. S. B.; ta postaja je kacic 80 angl. milj (do 20 ur) proti Jugu od Red-Laka. Tukaj so pred kakimi 30 leti ranjki oče Pirc prvi zasadili misijonski križ. Za njimi bili so tukaj č. g. Tomazin do l. 1878. Za g. Tomazinom prišli so sedaj č. o. Alojzij, kterege so č. g. Buh l. 1870 iz Virtembergga semkaj pripeljali. Tukaj je več dela kot gori pri Rudečem jezeru, je kacic 15000 Indijanov na rezervaciji (zemlji, ki jo je ameriška vlada za Indijance prideržala), in 1/4 je katoličanov. Ti Indijani imajo najboljši svét, kar ga je v Minesoti. 9. sept. bil je ravno mesec, odkar sem tukaj; bil sem že tukaj enkrat — spomladi od 23. sušca do 27. maja; pomagal sem nekoliko č. o. Alojziju, ki so bili preoblaženi z delom.

Tudi novo šolo zidajo tukaj, ki bo prihodnje leto dokončana, če je volja Božja; prostora bo za kacic 200 otrok. — K bolnikom moram včasí hoditi prav daleč: po 15, 20 ali 25 angl. milj, kakor od Ljubljane do Kamnika, do Kranja, ali pa še delj; se vé, da se le vozim. Kadar kam tako daleč grem, kar v hiši pri Indijanih mašujem, pridigam, spovedujem itd., kakor v cerkvi. V Indijanskem jeziku mi gre, hvala Bogu, vedno bolje, ložej indijansko pridigujem, kakor po angleško. Bog bodi tisučkrat hvaljen za vse!

Zdrav sem prav popolnoma in zadovoljen, — nisem bil še bolan, kar sem v Ameriki. Zrak je tukaj prav zdrav, zima se hitro približuje, že merzlo prihaja.

Mesca julija bil sem doli v Št. Pavlu, ki je kacic 250 angl. milj daleč od Bele zemlje; govoril sem z v. č. o. Bernardom O. S. B., priorjem v ondotni nemški cerkvi; bili so prav veseli, zdravi in zadovoljni; lansko leto bili so v bolnišnici, zelo bolni. Čč. gg. Trobeca in Stariha nisem mogel viditi, ker sem moral nazaj hiteti... P. Šim. Lampe,
O. S. B.

Egipt. (V premiselek takim, kateri bi radi našo deželo poturčili.) Gesira, 13. junija 1889. Da bi spreobernal one v njihovem mnenji, kateri terdijo, da je robstvo, sužnjost, za zamorce nekaka dobrota, ker večinoma vsi pridejo v hiše bogatašev, kjer se jim mnogo bolje godi nego v njihovi domovini, pišem Vam naslednje verstice. Dogodek, kterege tu pripovedujem, se je zgodil pri nas na jedni onih mnogobrojnih žertev, katerih je povsodi dovolj, tudi v hišah bogatinov. Dostikrat namreč zakrivajo zidovi njihovih prekrasnih palač in vertov neznanske muke, bolečine in terpljenja ubozih sužnjev, nečloveške in kervave prizore, s katerimi se vsa terpljenja takrat, ko so jih vjeli in sem peljali, še primerjati ne dajo.

Poslednje dneve aprila t. l. sem nadzoroval delo na polji. Kar priletí k meni jedna naših katekumen*) vsa spehana, in že od daleč prične kričati: „Oče, hitite, že umira!“

„Kdo? Kje?“

„Tam doli pri reki umira ona,“ ponoví vsa zbegana imenovana ženska.

*) Kutekumenice, ki se pripravljajo na sv. kerst.

Urno hitim proti reki, kakor mi je pokazala katekumena; le-ta teče za menoj in neprenehoma kriči: „Umira, morebiti je že mrtva.“

Naglo dospem na mesto, kamor se mi je dejalo, in tu se mi odpre žalosten prizor. Z nogami v vodi, z drugim životom pa v pesku, je ležala kacij 50 lét stara zamorka, brez zavesti. Obraz je bil pokrit z ranami od udarcev in praskanja; tudi vrat je bil ves razpraskan, znamenje, da so jo hoteli zadaviti. Oblečena je bila v nov kaftán, na glavi je imela svilen robec in na tléh je ležala raztergana ovrtnica od pozlačenih steklenih biserov. Po vsem tem sem sodil, da je sužnja kacega gospoda. Krog nje so stale tri naših černih katekumenic, ter so skušale jo zbuditi iz nezavesti in jo potegniti iz reke. Ko je prišla ženska, katera me je poklicala, vprašal sem jo, kako se je to zgodilo, in dejala je: „Šla sem semkaj na reko po vode in že sem si dejala na glavo posodo, ter hotela iti domú, kar mi udarijo na uho serdite groznje, pa mile prošnje. Prestrašena se obrnem in zagledam po vodi plavati čoln, kateri se je zelo hitro približeval bregu. V njem sta bila dva moška, katera sta terdo držala neko žensko, ki se je na vso moč branila. Ko je prišel čoln k bregu, prišla sta jo oba, vzdignila jo in zagnala v vodo, rekoč: „Tu pogini, pr. starka!“ Nato sta obrnila čoln in se hitro odpeljala. Tekla sem ji na pomoč, pa bila je kakor mrtva; zato sem hitela Vas poklicat.“

„Pa kaj je bila pregrešila ta nesrečnica, da so tako žnjo delali?“ vprašal sem.

„Najberže nič ne“, je odvernila jedna žensk. „Ali ne vidite? Stara je in ne more več za druge delati; treba bi bilo, da bi sedaj drugi zanjo delali. Ker je teden njen gospodar ni mogel odpraviti z lepo, odpravil jo je z gerdo, s silo.“

Ko so med tem te dobre katekumene videle, da ne pride k zavednosti, vzdignile so jo in jo nesle v svojo hišo, kjer se je po velikem trudu še-le čez nekaj ur zbudila iz omotice. Poklicali so me takoj tjakaj; imela je oči odperle in se je popolnoma zavedilo.

„Kako se zoveš, sestra?“ vprašala jo je jedna zamork.

„Assa.“ odvernila je nesrečnica.

„In kako se zove tvoj gospodar?“

„Mohammed Effendi.“

„Odkod si prišla?“

„Iz Kaíre.“

Hotel sem jo tudi jaz vprašati, toda odgovorila ni nič več. Še-le čez nekaj ur je zbrala vse svoje moči, kar je bila še zmožna, in je skušala vstati. Ženske, katere so ji pomagale, so jo vprašale, kaj misli storiti?

„Bežati hočem,“ je odgovorila.

„Bežati? Pa kam?“

„Bežati moram, moram bežati,“ ponavljala je nesrečnica v enomér. Komaj se nam je posrečilo, jo prideržati tisti večer.

Drugi dan je bila že nekoliko bolj močna in nismo je mogli več pri nas prideržati.

„Kaíra je tu,“ dejala je ženskam, s pertom kažoč na mesto ob reki. „Iti moram, bežati moram.“

In s težavo se je vzdignila in odpotovala. Seboj je vzela v robcu malo kruha, katerega so ji dale naše zamorke.

Toda Bog je hotel rešiti to dušo in zato je storil, da ona pri vsi volji bežati v kak drugi kraj, vendar ni mogla daleč priti.

Potikala se je kaka dva tedna zdaj tû, zdaj tam, ne da bi vedela kam da gré. Kolikor se je videlo, ni bila namreč še nikoli prej v Gesiri. Vsi mohamedanci so jo odbijali kakor psa, in tako je konečno onemogla zaradi prestanih težav in lakote, ter se zgrudila na cesto.

Tudi sedaj so jo našle naše katekumene. Idóč v mlin v nekem bližnjem kraju so videle njen žalostni stan in naznanile to meni. Poslal sem takoj jednega zamorca in eno zamorko, da bi jo semkaj pripeljala.

Častiti oče, mi li verjamete, ako vam povém, v kakem stanji se je nahajala Assa, in kake grozovitosti je morala preterpeti, ko je bila na poti? Jaz sam bi ne bil tega verjel, če bi je ne bil očitno se prepričal. Pomilovanja vredni stan te réve ni ganil serca mosleminov (ljudje turške vere) k usmiljenju, temuč nagnil k grozovitosti. Ležala je na cesti in vsak mimogredóč jo je sunil z nogó, zakaj se ne umakne. In sama se ni mogla ganiti. Metali so nanjo perst, pljuvali ji v obraz, da, niso se sramovali, oropati jo popolnoma, ji ugrabiti malovredne cunje, v katere je bila oblečena. Krog nje je stalo kerdelo potepuhov, ki so jo zasramovali in ji kar so mogli hudega storili.

V takem stanji sta jo našla oba zamorca. Skušala sta jo nesti domú, toda bila je tako slaba, da se ni mogla nikakor ganiti. Zato je ostala zamorka pri njej, da bi jo varovala, zamorec pa je šel po kako žival, da bi ložje domú spravil to nesrečnico.

Mi li verjamete, da zamorka, katera je pri Assi ostala, je ni mogla braniti novega mučenja od musulmanov? Toliko da se je zamorec oddalil, že jo je jeden izmed njih zgrabil in jo vlekel do jarka, ter jo hotel vanj vreči. Vendar v tem trenutku sta prišla dva zamorca z osličem in le s pomočjo palice sta mogla odganjati te nečloveške divjake. Odela sta nezmérno izdelano revo, spravila jo na osliča in jo pripeljala v napravo usmiljenih sester. Presveta Marija D., ktere varstvu je bila priporočena, godilo se je namreč vse to mesca maja, ji je sprosil milost, da je prišla k zavednosti in da je postala toliko boljša, da smo jo mogli podučevati v sv. veri. Toda muke in težave, katere je morala preterpeti, ter bolečine so bile prevelike, da bi mogla še kedaj ozdraveti. Čez 14 dni potem, ko je z velikim veseljem prejela sv. kerst, 23. maja, je izdihnila svojo dvakrat očiščeno dušo. Kerstili smo jo bili za Elizabeto.

K temu dogodku še kaj priipomnjati je komaj potrebno. Tudi naj nihče ne misli, da je to le edini slučaj; ne, ravno nasprotno je. Sam Bog vé, koliko ubozih žrtev sužnjosti tako žalostno končá svoje življenje, zaverženih od svojih gospodarjev, kakor nezumna živina, ali da se dolgo časa mučijo, ali pa da siloma umró. In kedó si še derzne reči, da živé zamorci v sužnjosti bolje, nego v svoji domovini?!

Nam v Gesiri je še dosti dobro, in Bog je našo naselbino obilno blagoslovil. Počasi si katekumeni odvadijo prirojene divjačnosti in privadijo se našemu

življenju; v vseh kaže se velika gorečnost, da bi bili podučeni in kerščeni.

Prosíte Bogá, da bi se jim spolnila njihova želja.
Don Kazimír Giacomelli,
misijonar.

Uslišane prošnje Marije Pomočnice.

Od smerti k življenju.

Z največjim serčnim veseljem javljam in z zahvalo do presv. Device Pomočnice, da je dragi bolnik, katerega smo bili priporočili molitvi Don Boskota in tamošnjih mladenčkov, tako rekoč na novo oživel. Zgubili smo bili že vse upanje, da bi še kedaj ozdravel, ker je bila njegova bolezen silo huda in so mu bile vse moči oslabele. Ko je že nad dva mesca ležal bolan v postelji, vzel nam je zdravnik zadnjo trohico upanja, in tako tudi dva učenca profesorja iz Milana, katera sta ga prišla obiskat, in pustili so nas v obupu.

Ko se je bolnik zavedel svojega stanja, zahteval je od zdravnika, naj mu brez ovér pové resnico, ne boječ se, da bi ga užalil. Ko je to zvedel, vravnal je svoje telesne in tudi dušne zadeve. Zato se je vdal v Božjo voljo, da bi kakor je Gospodova volja daroval svoje življenje. S češčenjem je sprejel podobico Marije Pomočnice, katero mi je poslal Don Bosko, da bi mu jo dal, in pa naznanil njegov blagoslov.

Njegovi sorodniki niso imeli več družega upanja, da bi še kedaj ozdravel, razun če bi mi presv. Devica Marija izredno skazala milost. Zato so mi naročili, naj Vam pišem, da bi se opravila tridnevnic. In glej čudo! Tu vsakdo lahko spozná očitno milost! Isto jutro, ko se je pričela tridnevnic v Turinu, ležal je bolnik v poslednjih dihlejih. Jél sem že priporočevati Bogú njegovo dušo; kajti menil sem, da umerje v nekaj minutah. Toda že čez nekaj trenutkov se mu je stanje zboljšalo, in sedaj imamo zopet upanje. Drugi dan se je zdravnik sam čudil njegovemu zboljšanju. Tretji dan je bilo gotovo, da se bode obrnilo na bolje. In ko je prejel pismo in nov blagoslov Don Boskota in naznanilo, da je opravljena priporočena tridnevnic, mi je bolnik ginjen naročil pisati in se Vam zahvaliti, rekoč, da se nima nikomur drugemu zahvaliti za ljubo zdravje kakor samo g. Boskotu.

C...., 4. marca 1887.

Duh. A. R.

(Don Bosco alcune grazie.)

Razgled po svetu.

Narodnost. Solnograški katol. časnik piše: Že smo večkrat pojasnili načela katol. Cerkve oziroma na narodno vprašanje. Kakor je po eni strani naravno, da človek živejše sočutje ima za svojo narodno stvar, kakor zelo je cenitev maternega jezika in njeno gojenje in pospeševanje pravno in do neke meje celo vsega priznanja vredne, — vendar po drugi strani to naravno in skoro samoobsebnó čutilo kristjana ne smé zadrževati, da bi zaslugam in prednostim družih jezikov in narodov ne bil pravičen. To čutilo se ne smé narasti do nesterpnosti in brez-

obzirnega odbijanja tujih življev, ker s tem bi se grešilo zoper starodavni kerščanski nauk: „Kar ti nimaš rad, da ti drugi storé, jim tudi ti ne delaj.“ Prirojena večja ljubezen za lastno narodnost ne smé nikoli priti do te stopinje, da bi ji bila podveržena celo vera in dušno zveličanje. Ti meji se ne smete nikoli prestopiti, ker na uni strani je že poganstvo starodavno in novošegno poganstvo.

Avstrijski škofje v svojem skupnem pastirskem listu spomladi l. 1885 zato pravijo: „Po kerščanskem nauku razni narodi niso nič družega kot enakopravni udje, bratje in sestre ene narodovske družine Božje. Kdor te resnice ne prizná, kdor jo tají, če tudi le djansko po svojem obnašanji, kdor tedaj svojo večí ljubezen do svojega naroda tako pretira, da druge narode zaničuje, kreg in prepír med njimi budí, kdor v svojem bližnjem ne spozná v prvi verstí odrešena Kristusovega, ampak le narodovnega nasprotnika, — taki ne misli in ne dela več v duhu katoliškega kristjana, ker hoče narodovnost staviti nad katoliško vero.“

K temu pristavlja omenjeni časnik: „Ist also diese Stellungnahme in der Nationalitätenfrage schon für jeden gewöhnlichen Christen strenge Pflicht, so für den katholischen Priester in noch viel eminentem Grad...“ „In Christo sind die Fernen nahe gebracht und die Scheidewand der Völker ist niedergerissen, die Feindschaft ist getilgt“ (Ephes. 2. 13). „alle sind zu Einem Leibe vereinigt unter Einem Haupte und alle haben Zutritt in Einem Geiste zum Vater...“ (Kol. 3. 11).

I. Bratovske zadeve molitvenega apostoljstva.

Nameni za mesec vinotok (oktober).

a) Glavni namen:

Ponižanje sovražnikov sv. Cerkve.

(Spis poterjen in blagoslovljen od sv. Očeta Leona XIII.)

b) Posebni nameni:

16. S. Gol. Z molitvenim apostoljstvom posebno združene redovniške družbe. Več zadev zaradi stanovanja. Usmiljene sestre od sv. Križa.

17. S. Hedviga. Šlezija. Kongregacija sester od sv. Hedvige. Društvi ss. Franciška Regis in sv. Vincencija.

18. S. Lukež. Prospéh kerščanske umetnosti. Prav veliko hudo bolnih. Več bolnišnic, da bi dobile dobrih katoliških zdravnikov.

19. S. Peter iz Alkantare. Svetovalci kat. knezov. Nova samostanska naselbina in njen ustanovitelj. Da bi se pregnane redovniške občine zopet nazaj poklicale.

20. S. Vendelin. Trijerska škotija. Da bi se kmečki stan ohranil prav krepek, katolišk. Prospéh društev treznosti.

21. S. Uršula. Uršulinke. Mladina, ktere vera in nravnost je v nevarnosti. Društvo sv. Kanizija. Da bi se zopet ustanovila na Avstrijskem verska ljudska šola.

22. S. Kordula. Meklenburško. Usmiljene sestre od sv. Karola Borom. Boječí, maloserení, hudo skušani.

23. S. Janez iz Kapistran-a. Naši vojaki in njih dušni pastirji. „Nemški red.“ Nekaj vojaških zadev,

zlasti, da bi službe božje ne opuščali ob nedeljah in praznikih.

24. S. Rafael. Da bi se preprečili nesrečni, posebno mešani zakoni. Nekaj ženinov in nevest. Da bi se jih mnogo vernilo v naročje kat. Cerkve. (Konec nasl.)

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Serca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. — Gospodinja priporoča vse izročene učence v Marijino varstvo, da bi se pridno učili in pošteno obnašali. — Bolan dijak za zdravje. — Za pomoč v prehudih dušnih in telesnih zadregah. — prosi tudi „memento“ pri ss. mašah zase, da bi dobil delo in zaslužek, za hudo ženo, da se poboljša itd. vse na priprošnje N. lj. G., sv. Jožefa in sv. Antona Pad.

Zahvala in prošnja.

Iz celega serca se zahvalujem Naši lj. Gospej presv. Serca za pomoč, da sem tako dobro izpit doveršil. Ob enem se priporočam še nadalje, da bi mogel v prihodnje dolžnosti svojega poklica zvesto spolnovati. J. S.

Zahvale.

O presveta Devica in Mati! Sprejmi mojo serčno zahvalo za pomoč in tolažbo v boju. O Gospa moja, o Mati moja! Pomni, da sem tvoj; varuj, brani me še nadalje kot svojo lastnino. Nastopivši bogoslovce

Listek za raznoterosti.

Katoliška Cerkve ima vedno svetnike v sebi. Mesca januarija bodo za blažene proglašeni: Častni Pompilij Marija Pirotti, iz reda prijaristov; Perboyre in Chanel, 2 oblata, ki sta v Avstraliji preterpela mučeniško smert; pa Ancina, duhoven oratorijan in pozneje škof Saluški, prijatelj sv. Frančiška Saleškega.

Čast. g. Jan. Karlin je prezentiran za župnika v Smladniku.

V Ihanu je bil sv. misijon od 22.–29. sept. Vodila sta ga čč. oo. jezuita Doljak in Kos. Za spoved so pomagali sosednji gg. duhovni in čast. o. Teodorik iz Kamnika. Sklenil in križ blagoslovil preč. gosp. dekan Kajdiž. Bilo je 10 gg. duhovnov pri sklepu. Bog jim obilno njih trud poverni! Kacih 1000 v tej mali duhovniji je prejelo sv. Obhajilo. Ljudje so neizrečeno razveseljeni in hvaležni za to veliko dobroto in čast. gosp. župnik J. Dolžan bi jim pač ne bil mogel boljšega dela storiti, kot je to. Bog mu poverni!

Na Brezji so bile 9. t. m. slovesnosti veličastne, kterih se je vdeležilo 42 gg. duhovnov in več gg.

vradnikov z mnogim ljudstvom. Prevzvišeni gospod knez in škof dr. J. Missia so blagoslovili temeljni kamen, potem maševali in imeli kratek ogovor. Azistiralta sta preč. gg. stoljni prošt dr. L. Klofutar in kanonik A. Urbas.

Iz Gorice piše preč. gosp. profesor dr. Anton Mahnič, da ga je močno ginila poslana zaupnica „ljubljske duhovščine“ ter ga s hvaležnostjo in spoštovanjem napolnila do duhovščine slovenske metropole. Bog mu je priča, da ne išče družega, razun edino njegove slave; to priznanje veljá tedaj Bogú in njegovi resnici; pa ob enem bo tudi v novo spodbudo g. profesorju, da vstraja v boju za resnico. S terdnim prepričanjem, da zmaga resnica, sklepa: „Velečastiti duhovščini ljubljanski izrekam priserčno zahvalo...“

V Rimu je frančiškanski veliki kapitelj pod predsedstvom kardinala Simeona izvolil novega generala prečast. P. Ljudovika pl. Parma, bivšega provincijala v Bolonji. Dvanajst definatorjev in 98 provincijalov iz vsih delov svetá se je volitve vdeležilo.

Iz Ricmanov 30. sept. Toča nam je v soboto teden napravila veliko škodo, skor polovico vina nam je uzela. „Gospod je dal, Gospod je uzel“.

Število katoliških Indijanov v Ameriki znaša 81.960; 75 duhovnov ima z njimi opraviti. Največ jih je v Texasu, namreč 40.000; l. 1887 je bilo kerščenih 433 odraščanih, vsih skupaj pa 2.481.

Umerl je včeraj mnogoznani posestnik g. Prim. Hudovernik. Bog mu daj večni mir.

Dobrotni darovi.

Za dijaško mizo: Čast. g. župnik M. Preželj 5 gld. — Čast. g. kapl. J. Mikš 2 gld. — Čast. gosp. župnik J. Dolžan 1 gld. 60 kr. — Č. g. župnik Jož. Jereb 2 gld. — Z napisom „za Vaše fante“ došlo 5 gld. (Bog plačaj! Vr.) — Kat. Mulej 1 gld. 20 kr. — Iz Preserja 2 gld. — Gosp. prof. Šorn zopet 1 gld. — „Za dušni mir in pokoj dveh bratov duhovnov“ 4 gld. — Čast. gosp. kaplan Jan. Gerčar 3 gld. — Čast. g. župnik Bl. Petrič 3 gld.

Za sv. Detinstvo: Čast. g. župnik Jož. Jereb 1 gld. — Neimen. 1 gld. — Iz Preserja 1 gld.

Za sv. Očeta: Z Ihana čast. g. župnik J. Dolžan 6 gld. — Fara Raka po č. g. župniku J. Dolinarji 13 gld. 62 kr. — Neimen. 1 gld.

Za Marijanišče: Iz Preserja 1 gld. — Čast. g. župnik Janez Tavčar 3 gld. — Preč. g. župnik Anton Namrè 2 gld.

Za pogorelee na Godešicu in v Goričah: Iz Preserja 1 gld. — Neimenovana 2 gld.

Za odpravo sužnjosti: Iz Preserja 1 gld.

Za bratovščino Sv. R. Telesa: Z Ihana po č. g. župniku 15 gld. 40 kr. — Čast. gosp. župnik Jož. Jereb 1 gld.

Za poškodvane po letošnjih povodnjih: Č. g. župnik J. Jereb 1 gld.

Za pariško bratovščino za duše v vicah: K. Mulej 80 kr.